

คู่มือการปฏิบัติงานการจัดตั้งและดำเนินงานด้านชุมชน

(Community Checkpoint)

คู่มือการปฏิบัติงาน
การจัดตั้งและดำเนินงานด้านชุมชน

วางแผนและจัดตั้ง บูรณาการหน่วยงาน

วางแผนและจัดตั้ง บูรณาการหน่วยงาน ปฏิบัติงานคัดกรอง รายงานผล

๑. หน่วยงาน : สำนักปลัดเทศบาล / งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลนาโพธิ์

ปีที่จัดทำ: พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ชื่องาน การจัดตั้งและปฏิบัติงานด้านชุมชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลและช่วงเฝ้าระวังพิเศษ เทศบาลตำบลนาโพธิ์

๓. วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- เพื่อป้องกันและตัดเตือนพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ขับขี่ในพื้นที่ชุมชน (เช่น ไม่สวมหมวกนิรภัย, เมาแล้วขับ, ขับรถเร็ว)
- เพื่อลดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการเสียชีวิตบนถนนสายรองและถนนในเขตชุมชน
- เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและอาสาสมัครในการดูแลความปลอดภัยในท้องถิ่น

๔. โครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรประจำด้าน

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	บทบาทหน้าที่หลัก
หัวหน้าด้าน	ผู้บริหาร/หัวหน้าส่วนราชการ	ควบคุมภาพรวม ตัดสินใจ และประสานงานกับส่วนกลาง
ฝ่ายปฏิบัติการ	อปพร. / กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน	เรียกตรวจ ตักเตือน และประชาสัมพันธ์วินัยจราจร
ฝ่ายคัดกรอง/ปฐมพยาบาล	อสม. / เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	ตรวจวัดอุณหภูมิ (ถ้ามี) สังเกตอาการมีนเมา และปฐมพยาบาลเบื้องต้น
ฝ่ายอำนวยความสะดวก	พนักงานเทศบาล	จัดทำบัญชีรายชื่อ รายงานผล และดูแลความเรียบร้อยของสถานที่
ที่ปรึกษา (สนับสนุน)	ตำรวจภูธรในพื้นที่	สนับสนุนด้านข้อกฎหมายและการจับกุมกรณีเกินขีดความสามารถของด้านชุมชน

๕. วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑: การเตรียมการ (Pre-Operation)

๑. ประชุมวางแผน: กำหนดจุดยุทธศาสตร์ (ทางแยก หรือจุดที่มักเกิดอุบัติเหตุ)
๒. จัดเตรียมอุปกรณ์:
 - ป้าย "จุดตรวจด่านชุมชน" ที่มองเห็นชัดเจน
 - กรวยยาง แผงกั้น และไฟวับวาบ (สัญญาณไฟ)
 - เครื่องวัดแอลกอฮอล์ (ถ้ามี) หรืออุปกรณ์ทดสอบเบื้องต้น
 - สมุดลงบันทึกการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๒: การจัดตั้งด่าน (Set Up)

๑. วางอุปกรณ์ความปลอดภัยล่วงหน้าก่อนถึงจุดตรวจอย่างน้อย ๕๐ เมตร
๒. จัดเจ้าหน้าที่ยืนในตำแหน่งที่ปลอดภัย และมีแสงสว่างเพียงพอในเวลากลางคืน

ขั้นตอนที่ ๓: การปฏิบัติหน้าที่ (During Operation)

๑. การเรียกตรวจ: ใช้กริยาวาจาสุภาพ "สวัสดีครับ/ค่ะ นี่คือด่านชุมชนเทศบาลตำบลนาโพธิ์ ขออนุญาตตรวจสอบความเรียบร้อยครับ"
๒. มาตรการ "ป้องปราม":
 - หากพบผู้มีอาการมึนเมา: ให้พักรอที่ด่านจนกว่าจะหาย หรือติดต่อญาติมารับ
 - หากพบการไม่สวมหมวกนิรภัย: ตักเตือนและให้ความรู้ หรือให้ยืมหมวก (ถ้ามีโครงการ)
๓. การบันทึก: ลงรายละเอียดจำนวนรถที่เรียกตรวจ และเหตุการณ์ปกติ/ผิดปกติ

ขั้นตอนที่ ๔: การสรุปผล (Post-Operation)

๑. รวบรวมข้อมูลสถิติรายวัน
๒. รายงานผลต่อศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนนอำเภอ/จังหวัด

๖. ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ช่วงเทศกาลสำคัญ: (สงกรานต์ / ปีใหม่) ปฏิบัติงานต่อเนื่อง ๗ วัน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง หรือตามที่รัฐบาลกำหนด (แบ่งเป็น ๓ ผลัด ผลัดละ ๘ ชั่วโมง)
- ช่วงเฝ้าระวังปกติ: ตามคำสั่งหรือประกาศของเทศบาลตำบลนาโพธิ์ (มักเป็นช่วงเวลา ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. ซึ่งเป็นช่วงเสียง)

๗. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม: อำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐: การป้องกันและลดอุบัติเหตุถือเป็นสาธารณภัยอย่างหนึ่ง
- พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒: (ใช้ประกอบการแนะนำ) แม้ด่านชุมชนจะไม่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับเหมือนตำรวจ แต่สามารถป้องปรามตามกฎหมายปกครองได้
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.): กำหนดขอบเขตการทำงานของอาสาสมัคร

หมายเหตุ: ด่านชุมชนเน้นการ "รักและห่วงใย" มากกว่าการ "จับและปรับ" โดยเน้นใช้มาตรการทางสังคม (Social Sanction) เพื่อให้คนในชุมชนปลอดภัย